

Ҳамовозӣ ба Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон

Паёмҳои Президенти мамлакат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олӣ барои ҳама соҳаҳои хоҷагии халқи мамлакат ҳамчун роҳнамо арзёбӣ мешаванд, ки ба татбиқи тадқиқии ҳадафҳои стратегии кишвар, аз ҷумла бехтар кардани шароити иқтисодию иҷтимоӣ, маърифатнокии ҷомеа, таъкими ғояҳои сулҳу субот ва истиқлолияти давлатӣ, равона шудаанд.

РОҲУШО БА ФАРДОИ ДУРАХШОН

Ҳамчунин, паёмҳои Пешвои миллат фарогирӣ масъалаҳои банақшагирии стратегӣ ва дурнамозии давлатии соҳаҳои иқтисоду саноат, энергетика, роҳу нақлиёт, амнияти муҳофиза, ҳифзи ҳуқуқу тартибот, тандурустӣ, фарҳанг, илму маориф, ҳифзи иҷтимоии аҳолии, ҷавонон, варзиш, сайёҳӣ ва сиёсати хориҷӣ мебошанд.

Сарвари давлат дар Паёмашон, ки 23-юми декабри соли 2022 пешниҳод гардид, банақшагирии самти иқтисоди миллиро мавриди таваҷҷуҳи махсус қарор дода, чунин таъкид карданд: «Дар шароити таҳаввулоти босуръату пешгунашавандии иқтисоди ҷаҳонӣ, рақобати шадид барои дастрастӣ ба захираҳо ва пайомадҳои тағйирёбии иқлим бояд дар кишвар тамоми воситаҳои муосири фаъолгардонии сармоягузорӣ ба таври васеъ истифодаи бурда шаванд».

Пешвои миллат ба баланд бардоштани сатҳи некуаҳволии сокинони мамлакат таваҷҷуҳ намуда, қайд карданд, ки дар панҷ соли охир сатҳи некуаҳволии мардум тадриҷан баланд шуда, даромади пулии аҳоли аз 41,1 миллиард сомонӣ соли 2018 ба 87 миллиард сомонӣ дар соли 2022 расонида шуд, яъне 2,1

баробар зиёд гардид.

Ҳамзамон, музди миёнаи меҳнат дар кишвар якуним баробар ва андозаи нафақаи нӣҳой 1,3 баробар афзоиш ёфт. Дар натиҷа, сатҳи камбизоатӣ аз 27,4 фоизи соли 2018 то 22,5 фоиз дар соли 2022 коҳиш дода шуд. Дар ин давра беш аз 900 ҳазор ҷойи кори нав, аз ҷумла дар соли 2022-юм 190 ҳазор, таъсис дода шуд, ки ба бехтар гардидани вазъи шугли аҳоли дар кишвар мусоидат кард.

рӯҳияи баланд иброз намураданд: «Мо тасмим гирифтаем, ки ҷалби бонувонро ба қорҳои давлатӣ ва ҷамъиятӣ минбаъд низ густариш бахшем, зеро онҳо дар ҷомеаи мо қувваи бузург мебошанд ва мо ба неруи ташаббусҳои онҳо ҳамеша эътимод дорем. Мо ҳамчунин, ба нақши зан - модар, ки мавҷудӣ муқаддас мебошад, ҳамеша арҷ мегузорем, чунки ӯ насли инсонро ба вучуд меоварад, тарбия мекунад ва ба камол мерасонад».

Занони Тоҷикистон дар ҳама соҳаи ҳаёти хоҷагии халқ баробари мардон фаъолият менамоянд. Чунон ки дар паёмҳои қаблӣ зикр шуда буд, занон 49,3 фоизи аҳолии мамлакатро ташкил медиҳанд. Имрӯз дар ҷумҳурии соҳае нест, ки занону бонувони тоҷик дар он фаъолияти пурсамар надошта бошанд.

Зикр шуд, ки солҳои охир вазъи сиёсӣву иқтисодии ҷаҳон хеле мураккаб гардида, ҳоло инсоният дар давраи нӣҳоят ҳассос ва душвортарини таърихи қариб сад соли охир қарор дорад. Аз ҷумла, дар панҷ соли охир таъсири манфии бархӯрдҳои геосиёсӣ, низоъҳои тӣҳоратӣ, паҳншавии бемориҳои сироятӣ, инчунин, пайомадҳои тағйирёбии иқлим ба иқтисоди кишварҳои ҷаҳон шиддат ёфта, яроқноқшавии бошитоб ва оғози марҳилаи «ҷанги сард» боиси халалдор шудани низоми муносибатҳои иқтисодиву тӣҳоратӣ миёни давлатҳо ва ба вуқӯъ омадани бӯхрони ҷаҳонии иқтисодӣ гардид.

Президенти мамлакат дар Паём таъкид карданд, ки Тоҷикистонро ба мақсади таъмини манфиатҳои миллий ва ҷомеаи аришшои аъёнавай татбиқи сиёсати мутаваззинро идома медиҳад: «Дар ин раванд давлати

мо дар заминаи сиёсати берунии «дарҳои қушода»-и худ нӣят дорад муносибатҳои дӯстӣ, ҳамкориҳои дӯшонӣба ва бисёрҷонибаро бо тамоми кишварҳои ҷаҳон густариш ва рушд диҳад».

Соли 2022 Тоҷикистон 30-солагии барқарор намудани робитаҳои дипломатӣшро бо аксар давлатҳои ҷаҳон таҷлил намуд. Бино ба таъкиди Президенти мамлакат, идомаи робитаҳои фаъол ва рушду таъкими маҷмӯи муносибатҳо бо шарикони стратегӣ, аъёнавай ва бозътимод самти муҳими сиёсати хориҷии кишварро ташкил медиҳад.

Пешвои миллат зикр карданд, ки: «Мо сазою талошро ҷиҳати таъмин намудани рушди устувор ва тақвияти рӯҳияи хусни ҳамҷаворӣ, эътимод ва дӯстии пойдор дар минтақаи Осиёи Марказӣ идома медиҳем». Тоҷикистон ҳамкориҳои худро бо шарикони байналмилалӣ, аз ҷумла Созмони Милалӣ Муттаҳид, Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил, Созмони ҳамкориҳои Шанхай, Созмони аҳдномаи амнияти дастаҷамъӣ, Созмони амният ва ҳамкорӣ дар Аврупо, Созмони ҳамкориҳои иқтисодӣ, Созмони ҳамкориҳои исломӣ ва дигар сохторҳои бисёрҷониба ҳамчун узви фаъол идома хоҳад дод.

Хулоса, дар масири рушду пешрафти бемайлоии кишвар, ки аз ҳар сокини ҳудудҳои ватандӯсти кишвар меҳнату заҳмати оғохона, зиракии сиёсӣ, ҳисси баланди ватандӯстӣ, қору пайкори ақлдонаву дастаҷамъона ва иззату шарофи фаъолияти фидокорона баҳри ояндаи дурахшони давлат ва сарбаландии наслҳои миллатро тақозо мекунад, моро зарур аст, ки суҳанҳои илҳомбахш ва дастуру супоришҳои Сарвари давлатамонро, ки роҳушои мо ба фардои дурахшон мебошанд, сармашқи фаъолият ва қору зиндагӣ қарор диҳем.

Муҳаммад АҚРАМЗОДА,
судии Судии ноҳияи Рӯдакӣ

12-18 буда, моддаи 12 тартиби бо иттилооти ба тарбияи ватандӯстӣ тааллуқдошта таъмин кардани шаҳрвандро танзими менамояд. Моддаи 13 «Таъмини илмӣ ва таълимию методии тарбияи ватандӯстӣ», моддаи 14 «Таъмини меъёриро ҳуқуқии фаъолият дар соҳаи тарбияи ватандӯстии шаҳрвандон», моддаи 15 «Таъмини ташкилию методии тарбияи ватандӯстии шаҳрвандон», моддаи 16 «Таъмини идоракунии низоми тарбияи ватандӯстии шаҳрвандон», моддаи 17 «Омода намуздан, бозомӯзӣ ва тақмили ихтисоси кадрҳо барои низоми тарбияи ватандӯстӣ» ва моддаи 18 «Таъмини молиявӣ-иқтисодии тарбияи ватандӯстӣ» ном дорад. Мубокири банди 1 моддаи 18, таъмини молиявӣ-иқтисодии тарбияи ватандӯстӣ аз ҳисоби маблағҳои бучети давлатии сатҳи гуногун ва сарчашмаҳои дигар, ки қонунгузорӣ манъ накардааст, ба амал бароварда мешавад. Банди 2 бошад, барои маблағгузориҳои чорабиниҳои тарбияи ватандӯстии шаҳрвандон ташкил намуздани фондҳои махсусро имконпазир арзёбӣ кардааст.

Боби 4 «Танзими давлатӣ ва идоракунии дар соҳаи тарбияи ватандӯстии шаҳрвандон» ном дорад, аз як модда (моддаи 19) иборат аст. Мубокири банди 2 моддаи мазкур танзими давлатӣ ва идоракунии дар соҳаи сиёсати давлатӣ оид ба тарбияи ватандӯстии шаҳрвандон аз таҳлил, арзёбӣ, пешгӯӣ ва тарҳрезии вазъи қорин низоми тарбияи ватандӯстии шаҳрвандон бо назардошти тамоюлҳои рушди ҷомеа, муайян ва масъалагузориҳои вазифаҳои қорӣ ва ояндаи тарбияи ватандӯстии шаҳрвандон, банақшагирии илман асосноки тарбияи ватандӯстӣ, интиҳоб, омузӣш ва ҷобачогузориҳои кадрҳо, таҳлили вазъ ва таъсирбахши қори тарбияи ватандӯстӣ ва мунтазам иттилоъ додани мақомоти давлатӣ аз рафти амалисозии вазифаҳои тарбияи ватандӯстии шаҳрвандон, тасҳеҳи саривақтии низоми таъсиррасонии тарбиявӣ, таъмини дастгирии давлатии субъектҳои тарбияи ватандӯстӣ бо захираҳои зарурии таълими, воситаҳо, ҳамчунин, усул ва технологияҳои пешқадами тарбияи ватандӯстӣ бо ҳамаи категорияҳои шаҳрвандон иборат аст.

Банди 3 истифодаи васеи институтҳои ҷамъиятӣ аз ҷониби давлат дар амалисозии танзими ва идоракунии соҳаи сиёсати давлатӣ оид ба тарбияи ватандӯстии шаҳрвандонро муқаррар намудааст.

Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тарбияи ватандӯстии шаҳрвандон» аз ҷумлаи санадҳои меъёрии ҳуқуқиест, ки барои таъкими ваҳдат, муттаҳидӣ ва баланд бардоштани ҳудудносии шаҳрвандон мусоидат менамояд. Тавре аз номаш бармеояд, он бо мақсади тарбияи ватандӯстии шаҳрвандон таҳияву қабул ва мавриди амал қарор гирифтааст. Дар шароити ҷаҳонӣшавӣ ва бархӯрди манфиатҳо масъалаҳои ҳудудносии миллий, ифтихори ватандорӣ ва ҳимояи марзу бум омилҳои муттаҳидкунандаи шаҳрвандон маҳсуб меёбанд. Аз ин рӯ, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи тарбияи ватандӯстии шаҳрвандон» ба раванди парварishi аришшои волои инсониву ватандории миллати тоҷик тақони тоза мебахшад.

Шариф АТОБУЛЛОЕВ,
«Садони мардум»

ҒОЛИБОНИ ОЗМУНИ МАҶЛИСИ НАМОЯНДАГОН МУАЙЯН ВА ҚАДРДОНӢ ШУДАНД

(Идома аз саҳ. 1)

Ҳамин тариқ, дар номинатсияи «Мубокиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим» ҷои якум бо Дипломи дараҷаи I ва тӯхфаи хотиравӣ ба қоршиносии масоили экологӣ, қорманди Академияи илмҳои кишварии Тоҷикистон Ҳасан Асоев барои наشري қитоб (монография) - и «НБО-и «Роғун» намунае аз иқтисоди сабаи минтақа» дода шуд.

Директори Агентии амнияти химиявӣ, биологӣ, радиатсионӣ ва ядроии Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, доктори илмҳои техникӣ, Илҳом Мирсаидзода барои асарҳои илмӣ, ҳуҷҷатҳои меъёрӣ ва силсилаи мақолаҳо дар самти таъмини бехатарии экологӣ, рӯзноманигор - мудири шуъбаи Агентии миллии иттилооти Тоҷикистон «Ховар» Марзия Саидова барои силсилаи мақолаҳо ва гузоришҳо дар самти ҳифзи табиат ва экология ва номзади илмҳои техникӣ, муовини директор оид ба илм ва таълими Институтии масъалаҳои об, гидроэнергетика ва экологияи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон Номвар Қурбонзо барои силсилаи асару мақолаҳо дар самти мубокиқшавӣ ва тағйирёбии иқлим ва масоили экологӣ сазовори ҷойи дуюм гардида, бо Дипломи дараҷаи II ва тӯхфаҳои хотиравӣ қадрдонӣ шуданд.

Муҳаррири шуъбаи номаҳо, ахбор, муносибатҳои байнипарлумонӣ ва робита бо ҷомеаи рӯзномаи «Садони мардум» Шариф Атобуллоев барои силсилаи мақолаҳои оммавай дар мавзӯи мубокиқшавӣ ба тағйирёбии иқлим, муҳаррири «Телевизиони Тоҷикистон» Фарзона Одинаева барои наشري гузоришҳо барномаҳо дар «Телевизиони Тоҷикистон», муовини сардори шуъбаи Маркази миллии қонунгузори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Мирзоқодир Қодирзода барои силсилаи асару мақолаҳо дар самти ҳифзи муҳити зист ва экология, сармутахассиси рӯзномаи «Ҷумҳурият» Оҳистамоҳ Гулбегмедиева, мудири кафедраи экологияи Донишқадаи қўҳию металлургии Тоҷикистон дар виллояти Суғд Далерҷон Ҳоҷибоев барои силсилаи мақолаҳои илмӣ дар мавзӯи иқлим ва экология, қонандаи синфи 10-и Мактаби президентии шаҳри Ҳоруғ, аъзои маҳфилӣ «Дўстдорони табиат»-и Маркази давлатии муассисаҳои таҳсилоти илловатии Виллояти Мухтори Қўҳистони Бадахшон Кибриё Ҳушназарова, муовини сардори шуъбаи қонунгузори Маркази миллии қонунгузори назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Мирзоқодир Қодирзода сазовори ҷойи сеюм гардида, бо Дипломи дараҷаи III ва тӯхфаҳои хотиравӣ қадр дар шуданд.

Дар номинатсияи «Маърифати экологӣ» ҷойи якум бо Дипломи дараҷаи I ва тӯхфаи хотиравӣ ба муовини якуми директори «Телевизиони Тоҷикистон» Амроҳон Тоҷов барои силсилаи намоишӯ барномаҳои телевизионӣ, ки дар мавзӯи маърифати экологӣ ва масоили иқлим пешниҳод шудаанд, дода шуд.

Ба қои дуюм бо Дипломи дараҷаи II ва тӯхфаҳои хотиравӣ муҳаррири шуъбаи муассисаҳои таҳсилоти ибтидоӣ ва миёнаи касбии рӯзномаи «Омузгор» Ҳотам Ҳомидов, рӯзноманигор-эколог, сардори Маркази ахбори экологии Қўмитаи ҳифзи муҳити зисти назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон Гулрухсор Тиллоӣ барои силсилаи барномаҳои телевизионии «Ахбори экологӣ» дар ТВ «Сафина», мудири баҳши ҳифзи муҳити зист дар ноҳияи Айнии Бўқимухаммад Бўқизода сазовор гардиданд.

Рӯзноманигор, Аълоҷии матбуоти Ҷумҳурии Тоҷикистон, сардори Раёсати тарҷумаи Дастгоҳи Маҷлиси намоияндагони Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон Қамолӣ Қурбонӣ барои эссе дар мавзӯи «Маърифати экологӣ», омузгори фанни биология, номзади илми биология, устои қалони кафедраи биологияи тиббӣ бо асосҳои генетикаи Донишгоҳи давлатии тиббии Тоҷикистон ба номи Абӯалӣ ибни Сино Оиминсои Шахсубекова, ҳуқуқшинос, дотсенти кафедраи ҳуқуқи граждани ва меҳнати Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон дар виллояти Суғд Ғолибҷон Санавваров, номзади илмҳои фалсафа, и.в. профессори кафедраи фанҳои гуманитарии Донишқадаи технология ва менеҷменти инноватсионӣ дар шаҳри Қўлоб Мадисо Саъдуллоев, муҳаррири телевизиони ВМКБ Мамадзафоро Мамадлоқов барои таҳия ва намоиши филми мустанади «Истифодаи оқилонаи захираи об» дар телевизиони виллоятӣ, Арбоби илм ва техникаи Тоҷикистон, доктори илмҳои техникӣ, профессори Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкории Тоҷикистон Ҳамид Маҷидов, барои силсилаи асару мақолаҳо оид ба ташаққили маърифати экологӣ сазовори ҷойи сеюм доништа шуда, бо Дипломи дараҷаи III ва тӯхфаҳои хотиравӣ сарфароз гардиданд.

Дар маҷмӯъ, 115 нафар иштирокчиёни озмун бо тӯхфаҳои хотиравӣ қадрдонӣ шуданд.

Аз рӯзномаи «Садони мардум», инчунин, муҳаррири шуъбаи сохтори давлатӣ, қонунгузорӣ ва тартиботи ҳуқуқи Сайфиддин Суннатӣ ва хабарнигори шуъбаи номаҳо, ахбор, муносибатҳои байнипарлумонӣ ва робита бо ҷомеа Бўрхониддин Қаримзода низ бо Сипосномаи Маҷлиси намоияндагон ва тӯхфаҳои хотиравӣ қадрдонӣ шуданд.

Ш. СОЛЕҲ, «Садони мардум».
Суратгир Нёзматулло АЛИЕВ

ХАТЛОН: СОЛИ ГУЗАШТА 30 ИНШООТИ ВАРЗИШӢ БА ИСТИФОДА ДОДА ШУД

Соли 2022 дар виллояти Хатлон бо ҳарчи беш аз 47 миллион сомонӣ 30 иншооти варзишӣ сохта, ба истифода дода шуд.

Дар ин бора сардори Раёсати қор бо ҷавонон ва варзиши виллояти Хатлон Қурбоналӣ Қурбонзода маълумот дода, ҳамчунин, гуфт, ки иншооти бунёдшуда 21 майдончаи варзишӣ, панҷ толори варзишӣ, ду ҳавзи шиноварӣ ва ду маҷ-

мааи замонавии варзишӣ буда, дар онҳо шароит барои машқу тамрин муҳайёст. - Майдончаҳои варзишӣ дар 14 шаҳру ноҳияи виллоят мавриди баҳрабардории қарор гирифта, панҷ толори варзишии дигар дар ноҳияҳои Қалолиддини Балхӣ, Қўшонӣён, Шамсиддини Шохин ва ноҳияи Шаҳритус ба истифода дода шуданд, - гуфт номбурда.

Ба қавли ӯ, ду ҳавзи шиноварӣ дар ноҳияи Восеъ ва ду маҷмааи замонавий

варзишӣ дар ноҳияҳои Қалолиддини Балхӣ ва Шаҳритус низ мавриди баҳрабардории қарор гирифтааст. Иншооти варзишӣ бо ташаббуси соҳибқорони маҳаллӣ сохта шуда, маблағи онҳо 47 миллиону 97 ҳазор сомониро дар бар мегирад.

Сулаймон СУЛТОНОВ,
«Садони мардум»

СУҒД: 140 ҚОРХОНАИ САНОАТӢ БУНЁД МЕГАРДАД

Дар доираи эълон гардидани солҳои 2022 - 2026 «Солҳои рушди саноат» давоми соли 2023 дар виллояти Суғд бунёди 140 қорхонаи саноатӣ бо 2800 ҷойи қор ба нақша гирифта шудааст.

Мавриди зикр аст, ки имконияту иқтидор бобати таъкими рушди саноат дар виллоят зиёд буда, бунёди қорхонаҳои нав ба афзун гардидани истеҳсоли маҳсулотии содиротӣ ва

ивазкунандаи воридот, инчунин таъсиси қойҳои нави қор мусоидат мекунад.

Соли 2022 дар виллоят 151 қорхонаи саноатӣ бо 2820 ҷойи қор таъсис ёфт, ки асосан соҳаҳои саноати сабук, қиммӣ, ма-солеҳи бинокорӣ, маъдан ва ҳўроқвориро ташкил медиҳанд.

Мухтори АБДУЛЛО, «Садони мардум»

Бозгашт ба мавзӯ

ВОСЕЪ: ЧАРО ҚАСРИ ФАРҲАНГРО БА СОҲИБҚОР ДОДАНД?

Сол қабл дар рӯзномаи «Садони мардум» зери сарлавҳаи «Валангори Қасри фарҳанги Тугарак ва бетафовутии масъулин» (аз 17-уми мартӣ соли 2020 тахти №33 (4139)) матлаб нашр гардид, ки дар он аз ҳоли табоҳи бинои Қасри фарҳанги деҳоти «Тугарак»-и ноҳияи Восеъ суҳан мерафт. Таассуфавар он аст, ки баъд аз наشري матлаби мазкур масъулини ноҳияи Восеъ ба ҷойи ислоҳи камбуди замин ва бинои Қасри фарҳанг ба як соҳибқор додаанд. Мутаассифона, то ҳол маълум нест, ки ин соҳибқор замин ва бинои қасри фарҳангро чӣ гуна истифода мебарад? Бо гузашти се сол танҳо бололӯши биноро, ки ҳангоми боришот об қақида дохили онро валангор карда буд, маҳкам кардаасту ҳоло бошад, аз ин бино ҳамчун мақони фарҳангӣ асаре намондааст.

Мувофиқи маълумоти расида, то солҳои 1998-ум Қасри фарҳанги деҳоти «Тугарак»-и ноҳияи Восеъ фаъол буд.

- Моро баъд аз наشري матлаби шумо дар бинои Ҷамоати деҳоти «Тугарак» ҷой доданд. Бо сабаби набудани толори фарҳангӣ қорабиниҳоямонро, ки аз ҷониби шуъбаи фарҳанги ноҳия тарҳрезӣ мешавад, дар толори маҷлисгоҳи Ҷамоат ва толори МТМУ №20-и деҳаи Сулҳобод мегузаронем. Солҳои пеш дар он дахҳо нафар ҳунармандони касбӣ қору фаъо-

фонӣ вобаста ба мушкилоти қойдошта гуфт: «Дақиқ намедонам, аммо то ҷое оғаҳӣ дорам, бинои Қасри фарҳанги деҳоти «Тугарак» - ро ба толори варзишӣ табдил медиҳанд».

Саволи матраҳ он аст, ки бе қаср оё рушди соҳаи фарҳангро умедвор шудан мумкин аст?

Исломи РАҶАБАЛӢ,
«Садони мардум»

Мушкилот ва пешниҳод

Ободсозии роҳи Дашти дилӣ, Ғаллазори ноҳияи Восеъ то Сардизи ноҳияи Темурмалик икдоми хеле муҳим ва саривақтист. Аз ин лиҳоз, ташаббуси рӯзноманигор ва адиб Садриддин Ҳасанзода, ки мусоидат кардааст, то соҳибкорони маҳаллӣ дар сохтмони ин роҳ сахм гузоранд, аз ӯшаи ватандӯстист. Мардум медонанд, ки бо талоши ӯ МТМУ №56 дар ноҳияи Восеъ, чоҳи об, мағоза сохта шуда, дигар иншооти фарҳангӣ таъмир гардиданд.

Ин талу барзан макони ғалла, хӯроки чорвост, ки барои мардуми деҳаҳои ғирду атрофи Кадучӣ манбаи рӯзгузаронӣ ба ҳисоб меравад. Ғаллазор-ҷойи бофайзу баракат, мавзеест, ки аз он беҳтарин нӯшу неъмат «ҷорӣ» мешавад. Мардум он чо аслан ба чорводорӣ ва ғаллакорӣ машғул буданд. Подаи деҳаи Кадучии боло, Кадучии мобайн, Кадучии поён ва Дашти дилро ҳам бо ҳамин роҳи мавриди матлаб ба чароғоҳ мебурданд ва меоварданд.

Мавзеи Сардиз, Шар-Шар, Каримбердӣ солҳои 30-юм то 50-уми асри гузашта ғаллаи виллоятро таъмин мекард, захираҳои табиӣ – иқлим ва обу замин самаранок истифода мешуданд. Саркорони номӣ Салим Оруз, Карим Раҳим,

андешахояш пештар аз андешаи рӯз буданд. Пешниҳодҳое, ки ӯ дошт, барои дигарон афсона менамуд. Шодравон фарзандони до-нишманд, меҳнатдӯст тарбия кард, ки дар соҳаҳои гуногуни хоҷагии халқ бо меҳнати ҳалолу бегаразашон соҳиббэхтироманд.

Роҳҳои ноҳамвор ва душворгузари ин мавзёе то ҳол дар хотирам боқӣ мондааст. Як сабаби ба таҳдашт ба харидорӣ наомадани мардуми ин мавзёе низ ҳамин мушкилоти роҳ буд.

Коре, ки нависанд Садриддин Ҳасанзода ва шогирдонаш - Азизуллоҳ Мирзозода, Искандари Носир ба анҷом мерасонанд, дар таърихи Ғаллазор Сардиз кири арҷгузорист. Аслан ободӣ аз роҳ сар мешавад. Роҳро роҳату зина-

мепартой, моҳичаҳо ба таври табиӣ инкишоф меёбанд. Дар борабарии ин дар ин ҳавзо фарзандонро на-берагон шиноварио меомӯзанд. Дарвоқеъ, ҳоло ҳодисаҳои ноҳуши ғарқшавӣ аз надоштани тамрини шиноварӣ зиёд шудааст. Ин мавзеоро Эшонқудук ном мебурданд. Аслан, мардуми подомани кӯҳи Сардиз поёнӣ фаромада, Қудуқро ишғол карданд, ки он ба хотири оби мусaffо ва чароғохояш буд. Поёнӣ Ғаллазор, ҷойи ҳозираи деҳоти ба номи М. Вайсов ҳама тӯқайзор, шибарзамин буд. На ҳаракӣ рафта мешуду на пиёда, на аспасвар. Аз ин мавзёе чунин ҳолат то деҳаҳои Кашар, Қайнар, Хулбуку Гулистон идома меёфт. Дар гузашта Ғаллазор чорроҳа буд. Мо аз ин тараф меомадем, мардуми Қизилмазор

гузоранд. Умед аст, ки то ба истиқболи 35-солагии Истиқлолияти давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ин кор ба сомон расонида мешавад. Дар ин мавзёе захираи бузурги нефт мавҷуд аст, ки тибқи таҳлилу таҳлили мутахассисон, барои таъмини сокинони минтақа, то 80 сол мерасад. Аз ин мавзёе ба шаҳри Кӯлоб ва Ховалинг хатти газ кашида буданд, бензин ҳам истеҳсол мешуд, аммо дигар имкон нашуд, зеро технологияи муосир даркор буд. Аз ин дастовард танҳо ёде дар хотираҳо боқӣ мондаасту халос.

Бояд иқдор шуд, ки аз деҳаи Кадучӣ то Ховалинг қариб, ки ҷойи оббозӣ нест, ҳол он ки вариш гавари саломатӣ аст. Мо бояд дар ин чода бо як тир чанд нишон занем: ҷойи машку тамрини шиноварӣ ва таъмини аҳолии бо маҳсулоти моҳиро дар сар дошта бошем.

Агар ба деҳоти қад-қадӣ роҳи Дашти дилӣ то Балҷувону Темурмалик дуруст назар кунем, афзоиши аҳолии деҳотро мебинем.

ЗАХИРАҶОИ ТАБИЙ МЕТАВОНАД БА ОБОДИИ РОҲҶОИ МАҲАЛЛӢ МУСОИДАТ КУНАД

Қаҳрамони меҳнат - Бобошоҳи Шариф, Одинаи Остона дар дав-раи роҳбарияшон дар хоҷагии ба номи «Коммунизм» (баъдан ба номи Ғоиб Сафарзода) анборҳои хоҷагиро аз гандум, наҳд, чав пур мекарданд. Ғалларо дар хирман мекуфтанд ва бо чигина бо ҳамин роҳ мекашониданд. Мардум ба қадри ғалла мерасиданд ва онро ба ояндагон талқин мекарданд, чунки ғалла сарнеъматӣ ҳамаи неъматҳо ва сармояи зиндагист. Дар Ҷанги Бузурги Ватанӣ сокино-ни шаҳри Ленинград 900 рӯз дар муқобили душманони сарпои бо силоҳ истодагари қарданд, барои он ки манбаи таъмини гизо дош-танд, тавассути кули Ладога орд мегирифтанд.

Аз мавзеи Ғаллазор то мавзеи Тангатовти ноҳияи Кӯлоб фақат роҳи пилдагард вучуддошт. Солҳои 30-юми асри гузашта мардум пиёда, ҳаракиву аспаси ин роҳро ро тай менамуданд. Баъд тавассути Дашти дил роҳи мошингарди хоҳи сохтанд. Роҳро ноҳамвору душворгузар буданд, кори хоҷаги-дорио дар фаслҳои гуногуни сол мушкилтар мекарданд, вале кор иродаи мардуми меҳнатқаринро шикаста наметавонист.

Бо навиштаҳои муаррихону рӯз-номанигорон дар бобати мардонӣ баору номуи ин мавзёе барвақт ошно будам. Солҳои охиру аввали 50-уми асри гузашта бо фарорасии тирамоҳи мавсими ғунҷини пахта оғоз мегардид. Устоди пахтати Тоҷикистон - Абдуллоҳи Ҳасанро барои соҳиб шудан ба ҳосилнокии баланди пахта дар собиқ Иттиҳоди Шӯравӣ ба Намоишгоҳи қомебҳои хоҷагии халқ (НҚХ) даъват карданд ва аз он чо бо ордену медал баргашт. Чунин деҳқонони асил, фидокорони арсаи меҳнат кам набуданд, ки бунёдқориҳоиашон дар таърихи ноҳия сабт шуданд. Мардум ба онҳо то ҳол бо чашми ифтихор нигоҳ мекунанд.

Дар ёдам ҳаст, ки ҳамроҳи тағоямон Ҷумъахони Умар ба Ғаллазор Сардиз савдогарӣ ме-рафт-и, барои таъмини нибзemandи мардум матоъ, қанд, чой, шакар, собун мебурдем. Ҷумъахони Умар ҷавонмарди фарҳангдусту андеша-вар буданд. Ҳоло фикр мекунам,

(Темурмалик) аз он тарафи офтобшор. Роҳи панҷум ҳам дошт: аз тарафи Шар-Шар. Ин роҳ роҳи кӯтоҳтарин ба Балҷувону Ховалинг буд, ки ба тарафи шимол мерафт. Садриддин Ҳасанзода меягуд: -Аз баракати кӯшишҳои шогирдонӣ ӯ аллакай як тарафи роҳ омода мешавад ва се тарафи дигар ба ҳам мепайванданд. Бояд гуфт, ки дар ин самт, ҳоло ҳам мушкили роҳ вучуд дорад. Дарвоқеъ, ҳарочто роҳ зиёд аст. Кори бузург бе ҳароҷат анҷом намеёбад, вале борабарии истифодаи роҳ ҳароҷат пушонда мешавад. Барои ободии роҳҳои вайронӣ деҳот қорҳои муҳимро ба сомон расонда, саръо талош қардан лозим. Мардум он замон, ғаранде техника ва технология ба ин дараҷа тараққӣ накарда буд, барои ободии рушди деҳаҳои хеш талош мекарданд. Аз ин лиҳоз Президентӣ мамлакат дар Паёмиашон ба мар-думи шарифи Тоҷикистон таъкид карданд, ки: - Дар чунин шароит мо бояд ба истифодаи захираву имкониятҳои мавҷуда, пеш аз ҳама, замин ва об, мунтазам зиёд қардани ҳаҷми истеҳсоли маҳсулоти ғизоӣ ва дар борабарии ин, ба масъалаи сарфасо сариштатарии ниҳоят қиддӣ муносибат кунем».

Агар роҳи мазкур босифат бунёд шавад ва ба нуқоти Сардиз, Шар-Шар, Қушкетпа, Гурулди, Қўблай расонда шавад, бешак боиси рушди соҳаҳои гуногун дар минтақа мегардад. Воқеан, дар ҷое, ки захираҳои табиӣ надорад, сохтмони роҳро самарабахш нест, аммо дар ҷое, ки захираҳои зиёди табиӣ дорад, чаро онро самаранок истифода набарем? Захираҳои табиӣ метавонанд дар рушди роҳҳои маҳаллӣ сахми босазо

Захираҳои меҳнатӣ зиёд мешаванд ва қувваҳои меҳнатиро тақрозо ме-кунанд. Агар аз масъулини таваҷҷуҳ зоҳир шавад соҳа рушд ёбад, бешак иқтисодиёт пешрав, сатҳи зиндагии мардум хубтар мешавад, ободӣ афз мегирад. Аввал роҳ, баъд ободии гуфтаанд.

Чор чиз ба одам зарур аст: замин, хок, роҳ, об. Мо ҳамаи ин зарфиятҳоро дорем. Силсилаҳавз-хоро ҳар чӣ зудтар бояд сохт, то зудтар самара орад. Мо даст болои даст монда интизори шавем, ки касе барои мо ободӣ мекунанд, ин пиндо-ри ғалат аст. Агар 50 ҳавз созем, барои сарҳа одам ҷойи кори доимӣ муҳайё гардида, шиддати бекорӣ қошқ меёбад.

Сарватмандони кишвар зи-ёнданд, вале на ҳама барои ободии маҳали худ талош мекунанд. Таъ-киди Суқротро фаромӯш набояд қард: «Ман меҳурам, ки зиндагӣ кунам, на зиндагӣ мекунам, ки бихурам» ва тақвияти дигар: Дар ҳадис омадааст, ки: «Ҳар кӣ муш-кии бандгони Худоро дар ин дунё осон кунанд, мушқилоташ дар он олам осон мегардад». Роҳи инсонҳо, аввал аз пиндори неқ, гуф-тори неқ, рафтори неқ осон мегар-дад. Мо бояд захираҳои кишварро самаранок ва ба фоидаи мардум истифода барем. Мақсади Сарвари давлат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон низ аз эълони 35-солагии Истиқло-лияти давлатӣ рушди саноат ва аз нибзemandи раҳбарониди мардум аст.

Дар фарҷоми суҳан иброз ме-намоем, ки роҳи мошингард-роҳи таъмини гизо, роҳи тиҷорат, саръат, сибъату фарҳанг, технологияи на-вин ва илм махсуб меёбад. Роҳро бояд сохт!

Рачаб МАРДОН, навиҷанда

Розҳои Ҳошим Гадо

ПЎСТКАНДАИ ГАП ҲАМИН, КИ...

● Мехоҳӣ, ки ором бихобӣ? Рӯи пўстак бошу бо нони қоқу косаи об қаноат кун!

● Бе нону намак суҳбат нағз намегузарад.

● Бикўш, ки мардумозор набошӣ.

● Ӯ чунон мураккаб аст, ки ҳеҷ асрорашро нахоҳӣ донист.

● Дар сари дуруҳаи зиндагӣ ҳай-рону дар гардишхояш саргардонам.

● Зиндагӣ аз макру фиреб, субху шом, сиёҳу сафед иборат аст.

● Ҳар яке бо дандонҳои наҳангиа-шон риштанӣ умуро кўтоҳ мекунанд...

● Зиндагӣ як субҳест, ки мо дар дураҳши офтоб худро ҷустем.

● Булбул дар марғзоре хомўш мегашт. Парандае пурсид: - Чаро ӯ вазифаашро иҷро намекунад? Дигаре дар ҷавоб гуфт: - Ин марғзор ба ӯ тангӣ мекунанд, ӯ орзуи марғзори васею боғи зебо дорад.

● Ман ҳарф ҷидама маънӣ на-виштам, беҳабар аз он ки пеш аз ман ин ҳамаро қайҳо боз ҷидаанд.

● Ба дунё омадам, ки қуфт ку-наму дар замин ақлу хирад қорам. Вале афсӯс шамале омада, дарахти хиради маро пур аз чангу хок қард.

● Эй ёри бевафо, ту маро девси-рату шайтонсифат гуф்தӣ, вале онро фаромуш кардио нагуф்தӣ, ки он чӣ буд? Он кӣ буд?

ДЎСТНОМА

● Аз ҳама ғами мушқил он аст, ки дўст дўстро тарк намояд.

● На ба ҳар кас муяссар мешавад, ки дўсти ҳақиқӣ пайдо намояд.

● Дўст камёб аст.

● Дўст ноёб аст.

● Дўст умуман нест.

● Агар дўсте пайдо қардӣ, ҳеҷ гоҳ аз даст мадеҳ.

● Дар зиндагӣ на ба ҳар кас му-яссар мешавад, ки соҳиби ёру дўст бошад.

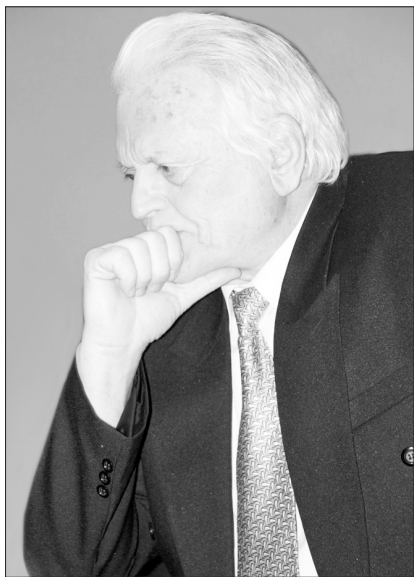
● Дўст доштан ба ҳуди кас во-баста аст.

● Бе дўст боз ҳам беҳтар аст.

● Агар дўст дошта бошӣ, ҳуб аст.

ТАБИБИ ҲАР КАС ХУДИ ЁСТ

● Ҳар замоне ки андуҳгун мешавӣ, ба марғзор рав. Ба ҳаракати қонваро-ни хурдтарин аҳамият деҳ, як муддат худро хушҳол ҳис хоҳӣ қард. Агар ин ҳам ба ту қумак нақард, пас ба лаби рӯди шўх ва баъд ба бари қўҳро ва чангалҳо сафар бикун, шояд ту он чо - болои қўҳро худро озодтар ҳис кунӣ.

Умуман, ту ба худ табиб бишав. Ба ту, ба ҷуз худат, дигар ҳеҷ кас табиб шуда наметавонад. Табиби ҳар шахс ҳуди ёст. Дардотро худат медонӣ, худат шифоятро ёб.

● Як муддате дар рӯи олам хомўшӣ фароҳам омад.

● Дилаш меҳост бигиряду би-гиряд, вале чашмаи чашмонаш ал-лақай қушқ шуда буд.

● Мехоҳӣ рафтани, рав!

● Оқибати қудой, пайвастан аст.

● Ин боде, ки мезазад, сари чан-дин қасонро хўрдааст.

● Ин аз сари ту, аз сари вай, аз сари ман, аз сари ҳама менаманд.

● Он чун гузашт, ин ҳам мегуза-рад, оқибат ҳама гузаронанд.

Китобиёт

РОМАНИ ҲУЧҶАТӢ, ИБРАТБАХШ ВА ХОНДАНБОБ

Ба наздикӣ КВД КТН «Шарқи озода» романи ҳуҷҷатӣ нави-санди ҳушасалиқ Сулаймон Эрматовро зери унвони «Қисмати зани солеҳа» аз ҷоп баровард.

Китоб дар бораи бонии бо-саводе нақӣ мекунанд, ки солҳои парвушӯби бистуми асри гузашта бо «ғуноҳ»-и таълим додан ба духтарон берун аз кишвар ба-дарға мешавад. Қисмат уро аз ноҳияи Қубодӣни Тоҷикистон ба шаҳри Самарқанди Ўзбе-кистон мебарад. Наздиконаш дигар аз вай хату хабар на-мёебанд. Чил сол пас хабар меояд, ки ягона ёдгории бонии қизруда бо номи Зор Тоҳиров меъморӣ машури Самарқанд гаштааст.

Зани солеҳае, ки дар борааш суҳан рафт, ҳолаи падари нави-санда (Билолиаш) аст. Падари нависанди Абдуллоҳон воқеаҳои рӯйдодаро аз хурдӣ дар дафтраи ёддоштхош сабт қардааст, ки онҳо барои навиштани китоби маводи даркорӣ шудаанд. «Қисмати зани солеҳа» соли 2007 дар нашриёти «Адиб» ба забони Ўзбекӣ ҷоп шуда буд. Пас аз ҷоп шудани он хонанда-гони зиёде фикру мулоҳизахо-яшонро ба нависанди ирсол ва иддае ба забони тоҷикӣ ҷоп намудани китобро хоҳиш қарданд. Аз ин рӯ, Сулаймон Эрматов бо андаке иловаҳо китобро ба забони тоҷикӣ бар-гардон қард.

Тавре шоир Сайфулло Қула-ев дар оғози китоб зикр қарда-аст, «Қисмати зани солеҳа»-ро бе ашқи чашм хонда наметаво-ний, зеро навиҷанда барои воқеъ-бинона нишон додани дунёи маънавии ашқоси тухмат-чи, аблаҳ, манфур ва замонасоз саръо ҳаракати зиёд қардааст.

Пас аз ҷопи аввали китоб (соли 2007) иддае аз хонан-дагон ба навиҷанда нома на-вишта, ба ин андоза талх бу-дани қисмати як зани деҳотии босаводро зери шубҳа гузошта буданд. Аз ин рӯ, навиҷанда дар охири китоб ақсои падар ва аҳли оилаи писархолоашро низ ҷой додааст.

«Қисмати зани солеҳа» дар борабарӣ ҳуҷҷатӣ буданаш мазмуни панду ахлоқӣ дошта, ба хонанда оқибати бади ҳиё-нато наҷавонмардӣ ва ба қас баргаштани сазои амалро баён мекунанд.

Сайфиддин СУННАТӢ,
«Садон мардум»

Ба мо муроҷиат мекунанд

БА ҚАДРИ ОСОИШТАГӢ ВА ОРОМӢ РАСЕМ

Мӯйсафедӣ асобадасте воридаи ҳуҷраи қорӣ шуд. Ӯро ба курсӣ ши-нондем. Пеш бари мӯй-сафедро ордену медал ва нишонҳо оро меод. Маълум аст, ки шахси хизматқарда ва рӯзгор-дида аст.

Вақте ки каме роҳат шуд, даст бардошта, дар ҳақиқи мо, барои ободии тинҷии кишвар дуо қард. Сипас, аз мо ҳолу аҳвол пурсида, арзи матлаб намуд:

-Ман «Садон мардум» ва дигар газетаҳоро мунтазам варақ мезанам. Дар Вахш зиндагӣ мекунам, имрӯз барои табобат ба Душанбе омадам, ҳамзамон хостам аз шумо ҳам хабар гирам. Хавотир нашавед, шикоятё надорам. Баръакс, шуқрона мекунам, ки ҳоло Тоҷикистони азизамон ором аст, дар фазои тинҷию осудайи зиндагӣ мекунем, сарвари номдору хирадманд дорем.

Маълумамон гашт, ки Маҳмадраҳим Рачабов ба синии 83 расидааст ва дар давоми умр пастию баландиҳои зиёдро паси сар қардааст. Соҳибӣ панҷ писар, қард дхтар ва беш аз панҷоҳ набера аст.

Аз охири моҳи декабри соли 1958 то аввали моҳи январӣ соли 1962 дар ҳай-

ати Қувваҳои Мусаллаҳи ИҶШС дар вилоти Одесса хизмат қардааст. Сипас, ба Тоҷикистон баргашта, қорро аз Заводи нуриҳои азотии Вахш оғоз менамояд. Баъди чанд муддати фаё-лият бо роҳхати қорхонаи мазкур барои таҳсил ба Омӯзишгоҳи шаҳри Львови Украина фириристода меша-вад. Солҳои 1965 - 1969 ба ҳайси мудири шубъаи қадрҳои Кумитаи иҷроияи депутатҳои халқи ноҳияи Вахш қор мекунанд. Солҳои 1970 - 1976 таҳсилро дар Мактаби олиии хизбии шаҳри Москва идома медиҳад ва

баъди анҷоми таҳсил солҳои зиёд дар тақшилоту муассисаҳои гуногуни давлатӣ дар вазифаҳои масъул қор мекунанд. Яке аз фаъолони ҷомеа маҳсуб меёфт ва тайи 15 сол вақли Маҷлиси вақилони халқи Ҷомо-ати деҳоти ба номи Рӯдакӣ ва ноҳияи Вахш буд. Солҳои 1979 - 1980 қарзи интернати-сониалистиро дар ҳайати Армияи шӯравӣ дар Афғонистон адо қард. Вай ба сифати афсар дар яке аз қисмҳои қарбӣ хизмат мекард. Сазовор гаштан бо ордени «Ситораи сурух» далели хизмати шоиста ва дилворияхош мебошад. Маҳмадраҳим Рачабов ҳамзамон бо медалҳои «Барои меҳнати шоён», «70

— солагии Қувваҳои Мусаллаҳи ИҶШС» ва дигар мукофоти қадридонӣ шудааст.

Ҳоло ҳам дар маҳфилу ҷамъомадҳо шир-кат варида, аз ҳаёти ибратбахш нақлҳо ме-кунанд. Хусусан наврасону ҷавонорно насиҳат мекунанд, ки хонанд, хушалоқу заҳматпеша бошанд, Ватанро дӯст доранд, оянда ҳамчун инсонҳои сазовор ба воя расанд ва ба милла-ту кишвар хизмати шоиста кунанд.

Вақте ки ба гуфтаҳои мӯйсафед гӯш андохтему маълумотномаю ҳуҷҷатҳои пеш-ниҳодқардаашро варақ задем, вай аксери аз ҷузъедонаи баровардаи нигарист ва дар чеҳрааш осори маҳзунӣ пайдо гашт, бо дастони ларзон акси ду ҷавони навхатро ба сӯям дароз қарда, ғамангез гуфт:

-Инҳо ҷиянҳоям, қурбонии ҷанги шаҳрван-дианд. Ҳар гоҳе ба ин акс менигарам, дилам хун мешавад. Ба мисли Раҳматулло ва Фай-зуллои мо сарҳа ҷавонони аз сад гул як гула-шон нашуқуфта, дар ҷанги шаҳрвандӣ гушта шуданд. Худованд дигар он рӯзҳои наҳсро ба Тоҷикистон наорад. Ман ҷангу мушқилоти зиёдро дидам. Ҷамеаа дуо мекунам, ки фар-зандону наберагонамон, мардуми кишвари азизамон дигар рӯи ҷангро набинад.

Имрӯз мо - тоҷикистонӣён дар фазои сулҳу оромӣ зиндагӣ дорем, бояд ба қадри ин неъматӣ бузург расем, яқдилу муттаҳид бошем.

Б. КАРИМЗОДА,
«Садон мардум»

Аз умқи таърих

15-уми феввали соли 1931 бори нахуст дар шаҳри Сталинобод Слѐти якуми ҷумҳуриявии умумиточикии ҳофизон, муסיқичиѐн ва раққосо-ну масҳарабозон гузaronида шуд. Слѐти ҷумҳуриявӣ аз 15-уми феврал то 2-юми марти соли 1931 дар Хонаи деҳқон, ягона бинои нави замонавӣ, ки баъд Театри давлатии драмавии русии ба номи В. Маяковский шуд, гузашт. Гузaronидани он чорабинии муҳими фарҳангӣ дар инкишоф, пешрафт ва омӯзиши навиҳои гуногуни муסיқии суннатии халқӣ тоҷик нақши бағоят калон гузошт. Ба он слѐт аз шаҳрҳои Сталинобод, Самарқанд, Хучанд, ноҳияҳои Шаҳринав, Конибодом, Муьминобод, Қабодиѐн, Рӯшон ҳофизон, навозандагон, раққосон ва дигар санъаткорони халқӣ иштирок ва хунарнамоӣ карданд.

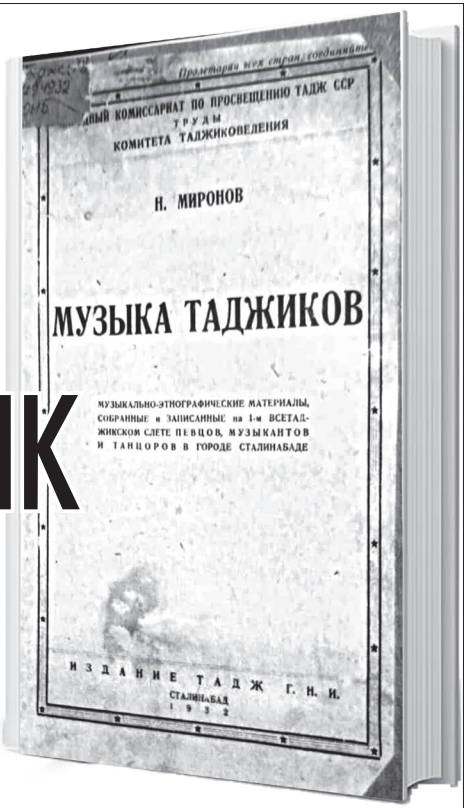
Слѐти ҷумҳуриявӣ тариқи матбуоти даврӣ – рӯзно-маҳои «Тоҷикистони сурх» ва «Коммунист Таджикистана» ҳаматарафа инъикос ѐфт. Ҳамчунин, киносозони тоҷик аз рафти он филми хучҷати «Слѐти умумиточикии ҳофизон ва раққосон» (режиссѐр Л. Райгородский, оператор В.И. Шевченко, иборат аз 2 қисм, трести «Тоҷикино» соли 1931 ба навор бардоштанд, ки имрӯзҳо арзиши баланди таърихӣ дорад. Вале тадқиқот ва инъикоси асосиро аз ин чорабинии фараҳбахши фарҳангӣ оҳангсоз ва муסיқшиносии машҳури шӯравӣ Николай Назарович Мионов ба анҷом расонида буд, ки то ҳанӯз, 90 сол боз, дар хизмати муסיқшиносон, таърихшиносон, этнографҳо ва донишҷӯѐн қарор дорад, китоби нодир ва пураарзиши «Музыка таджиков» мебошад. Китоби мазкур бо супориши Комиссариати халқии маорифи РСС Тоҷикистон ва Комитети тоҷикинои тайѐр ва ҷоп шудааст. Он асосан аз рӯйи маводи муסיқӣ - этнографӣ ва сабти овозии иштирокчиѐни слѐти ҷумҳуриявӣ ѓод шудааст. Агар гѐм, ки нахустин маротиба омӯзиши ҷиддӣ, ҳаматарафа ва мунта-

зами муסיқии суннатии тоҷикӣ баъди гузaronидани Слѐти якуми ҷумҳуриявии умумиточикии ҳофизон, муסיқичиѐн ва раққосону масҳарабозон аз соли 1931 оғоз ѐфтааст, саҳв нахоҳем кард. То ин дам олимони соҳаи муסיқшиносии борҳо ба шаҳрҳои Бухоро, Самарқанд, Хива ва Душанбе сафар карда, тадқиқот, сабти овози сарояндагону навозандагони халқиро ба ҷо оварда буданд, аммо натиҷааш номаълум монда буд. Масалан, директори Консерваторияи Брюссел Жевайер ба омӯзиши муסיқии тоҷикон ҷанд мударат

нависанда О. М. Ровинский, раққосаи балети Театри давлатии академии «Театри калон» И. И. Оленина, оҳангсоз Л.К. Книппер, хунарпешаи балети Театри давлатии академии «Театри калон» И. А. Моисеев, аспирантҳои Институти илмӣ-тадқиқотӣ оид ба омӯзиши муסיқии халқӣ ва классикии Ўзбекистон М. Ашрафӣ, Ш. Рамазонов ва Т. Содиков дохил шуда буданд. Вазифаи ҳайати комиссия аз он иборат буд, ки маводи сабтшуда ва ба-наворгирифтаи иштирокчиѐни слѐтро пурра омӯхта, хулосаашонро пешниҳод

хунарнамоии санъаткорони тоҷик пешкаши ҳозирон гардонидам. Он шаб дар назди иштирокчиѐни консерт артистони тоҷик Алӣ Арбодус, Раҷабалӣ Назар, Давид Қандзода, Майрам Файзибоева, В. Д. Шедине ва оркестри хурди Театри давлатии академии «Театри калон» бо намунаҳо аз муסיқӣ, суруд ва раққсо баромад карданд. Муסיқии суннатии тоҷикӣ ба шунавандагони консерт таассуроти хеле бой ва рангин гузошт, ки ин барои мо хеле муҳим буд». Барои муаллифи китоби «Музыка

музики тоҷикӣ - «Музыка таджиков»-ро навишта, моҳи августи соли 1932 онро дар Нашириѐти матбааи 1-уми «Образовой»-и шаҳри Москва (воқеъ дар кӯчаи Валоая - 28) бо теъдоди 2000 адад ҷоп кард.

Китоби «Музыка таджиков» аз 2 қисм – «Муסיқии тоҷикон», «Маҷмӯи муסיқии тоҷикон» ва 8 боб иборат буда, 96 саҳифаро дар ҳаҷми 62х94 дар бар мегирад. Муаллиф дар оғози китоб дар бораи Слѐти якуми ҷумҳуриявии умумиточикии ҳофизон, муסיқичиѐн ва раққосону масҳарабозон, ки аз 15-уми феврал то 2-юми марти соли 1931 дар шаҳри Сталинобод гузашта буд, муфассал маълумот додааст. Азбаски муаллиф дар баробари ҷамъу сабт намудани оҳангҳои халқӣ ва суруду таронаҳо, ҳамзамон урфу одат ва расму русуми халқӣ тоҷикро низ омӯхта буд, баҳши якуми китобро ба ин мавзӯѐ бахшидааст. Масалан, «Расму русуми қадимаи тӯѐнаи тоҷикон», «Суруди қадимаи тӯѐнаи тоҷикон» ва «Суруди қадимаи тӯѐнаи занона» ба хонанда маълумоти қодиѐи этнографӣ медиҳад.

Метавон гуфт, ки ин китоб дар баробари суруду таронаҳо оҳангҳо ва раққсои халқии тоҷикӣ бори нахуст дар бораи

расму русуми мардуми мо, одату анъанаҳои халқӣ ҳанӯз соли 1932 маълумот додааст. Дар саҳифаи 16-уми китоб «Расму русуми қадимаи тӯѐнаи тоҷикон», «Суруди қадимаи тӯѐнаи тоҷикон» (саҳ. 18) ва «Суруди қадимаи тӯѐнаи занон» (саҳ.20) хонандагони сермиллати Иттифоқи Шӯравиро бо анъана, расму русуми мардумӣ – этнографияи шинос кард. Ин қадими аввалин дар мардумшиносии (этнография)-и тоҷик буд.

Муаллиф барои тақвияти фикру андешаҳои суратҳои нодир таърихӣ, матии суруду таронаҳои халқӣ ва ҳамзамон муסיқии онҳоро ба адвор (нота) гирифта, дар китоб ҷой додааст. Дар баҳши дуюми китоб муаллиф дар бораи «Асбобҳои муסיқии тоҷикон» маълумот дода, онҳоро ба се гуруҳ ҷудо кардааст: Асбобҳои торӣ: думбра, тор, дутор, танбӯр, рубоби помирӣ ва рубоби афғонӣ, гичак, камонча ва ҷанг. Асбобҳои нафасӣ: най, ҷуфтнай, қушнай, сурнай. Асбобҳои зарбӣ: доира, қайроқӣ, таблак, нағора ва даф.

Баҳши сеюми китоб «Муסיқии классикии тоҷикон», баҳши ҷорум «Усул-ритм», баҳши панҷум «Таъсири юнониҳо, туркҳо ва муғулҳо ба муסיқии тоҷикон», баҳши шашуми он «Қайдҳои (описание) алоҳида оид ба сарояндагон ва эҷодиѐти онҳо» ва ғайраро дар бар мегирад.

Аҳамияти қисми дуюми китоб – «Маҷмӯи муסיқии тоҷикон» (Адвор ва сабтҳо) дар он аст, ки бо кумаки муаллиф он сурудо ба нота гирифта шуда, наслҳои имрӯза метавонанд ин суруду таронаҳоро аз тариқи нота навозанд ѐ иҷро кунанд. Ҳамзамон, ин сурудоҳо аз фаромӯшӣ ва нобудӣ эмин дошта шудаанд. Бале, муסיқшиносии руси Мионов суруду оҳангҳои халқии моро аз фаромӯшӣ ва нобудшавӣ нигоҳ дошт, аммо имрӯзҳо китоби пурқимматаш «Музыка таджиков» аз назари аҳли илм дур монда, ба гӯшаи фаромӯшӣ афтодааст.

Инак, 90 сол боз китоби мазкур дар хизмати халқи тоҷик қарор дошт ва теъдоди он дар ин мударат хеле кам монда ба китобҳои нодирӣ китобхонаи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ба номи Индира Гандӣ дохил шудааст. Қори ҳайре мешуд, агар китоби зикршуда ро дубора, бо сифати баланд ҷоп карда, дастраси муסיқшиносон, оҳангсозон ва таърихшиносону донишҷӯѐн гардонем.

Тиллои НЕҚҚАДАМ, рӯзнонамигор

ОБЪЯВЛЕНИЕ НА ЗАМЕЩЕНИЕ ВАКАНТНОЙ ДОЛЖНОСТИ

ЦУПРМИ в РТ – Проект сельского водоснабжения и санитарии объявляет конкурс на замещение следующей вакантной должности:

Старший специалист по поддержке закупочной деятельности

Общий профиль:

Старший специалист по поддержке закупочной деятельности в сотрудничестве с главным специалистом по закупкам будет оказывать помощь Проекту в планировании, реализации и мониторинге закупок товаров, работ, консультационных и неконсультационных услуг в соответствии с Правилами закупок Всемирного банка (июль 2016 года, с изменениями в ноябре 2017 и августе 2018 года).

Функциональные обязанности:

- ✓ Помогать главному специалисту по закупкам в вопросах связанных с отделом закупок проекта;
- ✓ Содействовать Главному специалисту по закупкам в подготовке необходимых документов, связанных с подготовкой и реализацией Проекта по мере необходимости;
- ✓ Содействовать Проекту и главному специалисту по закупкам в подготовке пакетов для закупок товаров, работ и неконсультационных услуг, проводимых в соответствии с планом закупок проекта и Правилами закупок Всемирного банка (июль 2016 года, с изменениями в ноябре 2017 и августе 2018 года);
- ✓ Оказывать поддержку Проекту и главному специалисту по закупкам в подготовке Технического задания на закупку консультационных услуг, предусмотренных планами реализации и закупок Грантового проекта, а также поддержка в проведении закупок консультационных услуг с использованием методов закупок: (i) Отбор по качеству и стоимости (ОКС); (ii) Отбор в условиях фиксированного бюджета (ОФБ); (iii) Отбор по наименьшей стоимости (ОНС); (iv) Отбор на основе квалификации консультанта (ОКК); (v) Прямой Контракт (ПК); и (vi) Выбор индивидуальных консультантов;
- ✓ Исследование рынка консалтинговых и неконсультационных услуг;
- ✓ Мониторинг консалтинговых / неконсультационных контрактов. исполнение, которое подразумевает мониторинг основных этапов, своевременные поправки, разрешение споров и т. д. для контрактов с фирмами и физическими лицами;
- ✓ Содействовать Проекту и главному специалисту по закупкам в подготовке технических спецификаций и составлении сметы расходов на закупку товаров и работ,

предусмотренных в Планах реализации проекта и закупках;

- ✓ Содействовать Проекту и главному специалисту по закупкам в размещении и архивировании документации;
- ✓ Содействовать Проекту и главному специалисту по закупкам в подготовке отчетов по вопросам закупок Грантового проекта для последующей подачи в соответствующие надзорные органы: Государственный комитет по инвестициям и управлению государственным имуществом РТ и таможенные органы;
- ✓ Сотрудничать с финансовыми специалистами во вопросах контрактов;
- ✓ Создание и регулярное обновление базы данных потенциальных поставщиков, подрядчиков и консультантов;
- ✓ Контроль учёта и хранения документации отдела;
- ✓ Выполнять другие указания Директора ЦУПРМИ, относящиеся к функциональным обязательствам специалиста в рамках упомянутых Грантовых проектов и любых других будущих грантов, финансируемых МАР.

Квалификационные требования:

- ✓ Высшее экономическое образование, администрирование или эквивалент;
- ✓ Прохождение обучения в области закупок, включая процедуры Всемирного банка по закупкам товаров, работам и отбору консультантов;
- ✓ Минимум 3 года опыта работы в области закупок в проектах финансируемых Всемирным банком/другими международными финансовыми институтами;
- ✓ Хорошие навыки работы с компьютером MS Word, MS Excel;
- ✓ Хорошее знание таджикского, русского и английского языков;
- ✓ Отличная командная работа. Заинтересованные лица должны предоставить свое резюме, копию диплома, копию паспорта, биография и др. документы должны быть представлены, не позднее 24 января 2023 г., до 17⁰⁰ часов местного времени по адресу: г. Душанбе, ул. Н. Карабаева - 56, ЦУПРМИ, здание ГУП «Ходжагии манзили коммунали», 4-й этаж. Тел: 233-88-25, 233-13-30. Эл. почта: rwspp@midp.tj. Вниманию господина А.Р. Саидвализова Директора ЦУПРМИ

КОРХОНАИ ВОҲИДИ ДАВЛАТӢ ОИД БА ТАШКИЛИ ФУРӢШИ АМВОЛИ ДАВЛАТИИ КУМИТАИ ДАВЛАТИИ САРМОЯГУЗОРИ ВА ИДОРАИ АМВОЛИ ДАВЛАТИИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

БАРОИ ИШҶОЛИ МАНСАБИ ХОЛИИ ЗЕРИН ОЗМУН ЭЪЛОН МЕНАМОЯД:

1. Барномасоз – дизайнери шӯъбаи иттилоот.

Талаботи тахассусӣ:

1.2 Маълумоти оӣ.

1.3 Музди меҳнат – шартномавӣ.

Барои гирифтани маълумоти иловагӣ бо суроғаи шаҳри Душанбе, кӯчаи Техрон - 21 ё бо телефонҳои 221-73-74, 221-49-87 муроҷиат намоед.

ЭЪТИБОР НАДОРАД

- ✓ Шиносномаи шахрвандии силсилаи А 03005884-и гумшуда, ки онро ШВҚД-и Ҷумҳурии Тоҷикистон дар ноҳияи Варзоб 25-уми январӣ соли 2020 ба Шамшерови Дилором Чиллаева (санаи таваллуд - 3-юми январӣ соли 1970) додааст, эътибор надорад.
- ✓ Рамзҳои сабабҳои баҳисобгирӣ (РСБ) 0401 АВААААКФ -и гумшудаи марбут ба Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуд «Ҷадаф 24» эътибор надорад.
- ✓ Дипломи силсилаи ДТ №0050598 -и гумшуда, ки онро Донишқадаи андоз ва ҳуқуқ (ҳоло Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон) 24-уми апрели соли 2009 ба Бараев Мехроҷиддин Сайфиiddинович додааст, эътибор надорад.
- ✓ Дастгоҳи хазинавии тамғаи ОКА ПФ-и гумшудаи соҳибкори инфиродӣ Муродмадов Файзимад Дустмадович (РЯМ 0130107533) эътибор надорад.
- ✓ Шиносномаи шахрвандии силсилаи А 01687157-и гумшуда, ки онро ШВҚД- 2 дар ноҳияи Фирдавсии шаҳри Душанбе 3-юми январӣ соли 2019 ба Халилов Маҳмурҷон Воҳидович (санаи таваллуд – 3-юми апрели соли 1992) додааст, эътибор надорад.
- ✓ Шиносномаи техникии силсилаи ШМ №0001329-и гумшудаи трактори тамғаи «Беларус МТЗ – 82 – 1» (соли бароришаш - 2015, рақами заводӣ - 808215721, рақами муҳаррик - 924713), ки онро Назорати давлатии техникии минтақаи Кӯлоб соли 2015 ба ҚЧИ «Санги Убур»-и Ҷамоати деҳоти Лоҳутӣ додааст, эътибор надорад.
- ✓ Дипломи силсилаи СТ-1 №378571-и гумшуда, ки онро Омӯзишгоҳи омӯзгорӣ ноҳияи Ленин (ҳоло ноҳияи Рудакӣ)-и Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 1992 таҳти қайдӣ 207 ба Самиева Зулайҳо Ҷорубовна додааст, эътибор надорад.

Хонандагони азиз, инчунин Шумо метавонед хабару гузориш, матолиби мукаммалу таҳлилӣ ва шакли электронии рӯзномаи «Садон мардум»-ро аз сомонаи интернетии рӯзнома бо нишони WWW.SADOIMARDUM.TJ дастрас намоед.

Бизнеси оғилик, оғилик, оғилик ва оғилик

Садон
МАРДУМ

САРМУҲАРРИР
АМИНИѐН Хучаназар Файзулло

«САДОИ МАРДУМ» - ба забони тоҷикӣ.
Муассис - Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон.

Рӯзнома ба тарзи офсет дар КВД КТН
«Шаҳри озод» ҷоп шудааст.

ИНДЕКСИ ОБУНА - 68852

ҲАЙАТИ ТАҲРИРИЯ:
Маҳмудҷон Усмонов, Далер Абдулло, Ориф Ёдогоров, Сайфиiddин Сунатоев, Абдуллоҳ Мирзоев, Шариф Атобӯлоев ва Фарзона Файзалиева

Дар «Садои мардум» ба хотири чандандешагӣ матолибе низ нашр мешавад, ки идораи рӯзнома зимнан метавонад бо муаллифон ҳамақайда набошад ва масъулияти онро ба душ нагирад. Ҳаҷми мавод (ғайр аз мақолаҳои расмӣ ва супоришӣ) бояд аз шаш саҳифаи диунтервалӣ зиёда набошад. Дастнавиҳо ва суратҳо ба муаллифгон пас гардонида намешавад.

Рӯзномаи «Садои мардум» 30-юми октябри соли 2022 дар Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон аз нав сабти ном шуд. Рақами қайд 332/Р - 97

НИШОНИ МО: шаҳри Душанбе, хиббони Саъдии Шерозӣ 16.
- факс - 221-36-04; муовини яқум, роҳбари шабакаи муҳбирии махсус - 238-53-56; муовин - 238-54-52; котиби масъул - 238-59-32; муҳаррири шӯъбаи сохтори давлатӣ, кунунгузори ва тартибтоби ҳуқуқӣ - 238-58-95; муҳаррири шӯъбаи иқтисодӣ ва иҷтимоӣ - 238-52-97; шӯъбаи маънавият, иттиҳодияҳои ҷамъиятӣ ва низоми кор - 238-58-93; муҳаррири шӯъбаи номаҳо, ахбор, мунособатҳои байналмиллатӣ ва робита бо ҷомеа - 238-58-91; муҳрибост - 238-53-49; шӯъбаи зълъон ва реклама - 238-54-57; муҳбирии махсус дар БМКБ - 93-355-51-03, 93-458-65-93; Бохтар - 919-67-88-78, Кӯлоб - 985-82-81-97, Хучанда - 92-773-29-76, 92-774-76-72, водии Зараршон - 93-535-06-66, ноҳияҳои минтақаи Ғашт ва ноҳияи Санҷор - 918-68-40-17, HTML - 000-03-03-80.
МО ДАР ШАБАКАИ ИНТЕРНЕТИ: www.sadoimardum.tj **ПОЧТАИ ЭЛЕКТРОНИИ МО:** sadoimardum@yandex.ru

Ба ҷолаш 20 январӣ соли 2023, соати 17:40
иҷозат дода шуд. Адаби нашр 35485 Нусха

Навбатдори шумора
Ҳ. Назар

Тарроҳони компютерӣ
Т. Қурбонов ва Ф. Таушаров